

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

XI priores dies complectens

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1863

De Sanctis Martyribus Zosimo Manacho Et Athanasio Commentariensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72708](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72708)

DE SANCTIS MARTYRIBUS

ZOSIMO MANACHO ET ATHANASIO

SUB
DIOCLETIAN.
III JAN.

SS. Zosimus et
Athanasius
passi sub Do-
mitiano Præ-
side

Admirabiles hos viros ita celebrat hoc die Martyrologium Romanum : In Cilicia sanctorum Martyrum Zosimi, Athanasii Commentariensis, Theopempti, et Theonæ, qui in persecutione Diocletiani illustre martyrium obierunt. Martyres quoque Menæa appellant 14 Januarii : Eodem die memoria sanctorum Martyrum Zosimi monachi et Athanasii Commentariensis. *Barontius hos cum Theopempto et Theona conjungit ; atque in Notis ab Græcorum Menæis passos referri sub Domitiano Imperatore. Verum non Imperator Domitianus hic fuit, sed Αρζων Præfectus aut Præses. 14 Januarii eos refert Ferrarius in generali Catalogo Sanctorum, uti et Menologium, in quo hæc habentur :* Eodem die commemoratio sancti Martyris Zosimi et Athanasii Commentari-

sis, qui Domitiano Præsidi apud Ciliciam illustre martyrium pertulerunt.

2 *Menæa paullo fustius :* S. Zosimus in Cilicia eremum cum feris incolebat. Comprehensus Domitiano Præsidi sistitur, cumque Christum confiteretur, aures ei candenti ferro aduruntur. Deinde in libetem liquato plumbo plenum a capite suspensus mittitur. Verum mirabiliter ex omnibus liberatus, apparente in theatro leone, ac de Christo humana voce loquente, Athanasium Commentariensem ad fidem adduxit. Dimissus a tyranno, redit ad montes in quibus ante pietati vacare consueverat, ibique commorans erudit baptizatque Athanasium. Inde sub disruptas hiantesque petras simul ingressi animas Deo reddiderunt.

S. Zosimus
varie torquetur.

Leo humana
voce loquitur.
Athanasius
convertitur.

DE S. PETRO BALSAMO

SIVE ABSELAMO MARTYRE.

AS. CIII. CCXXI

III JAN.
De S. Petri
Balsami no-
mine, die, et
loco martyrii
discrepant
auctores.

Hujus gloriosi athleta pleraque meminere Martyrologia ; sed neque in nomine, neque in loco aut genere martyrii conveniunt. Appellant enim Anselamum, Auselamum, Abselamum, Apselamum, Balsamum, Abesalamiten, Abessalomiten. Quidam Cæsareæ, alii Aulonæ, nonnulli in ditone Eleutheropolitana passum scribunt. Satis est ipsorum verba Martyrologiorum referre.

2 *Beda :* S. Petri Martyris. ms. *Societatis Jesu Antverpiæ*, et ms. *S. Lamberti Leodii :* In civitate Aulana passio S. Petri, qui crucis supplicio est interemptus. ms. *S. Richarii :* Civitate Aulana S. Petri Martyris. *Vetustum ms. S. Martini Tornaci :* In civitate Avelena passio S. Petri, qui crucifixus est sub Maximiano Imperatore. *Usuardus :* Eodem die S. Petri, qui apud civitatem Aulanam crucis supplicio est interemptus. *Eadem habet Bellinus, eadem Martyrologium Romanum, nisi quod civitatem Aulonam vocet, ut quædam sub nomine Usuardi mss. Nonnulla Eulanam. Maurolycus :* Eodem die S. Petri, qui apud civitatem Aulanam crucis supplicio est interemptus, sub Severo Præsidi, Diocletiano imperante. *Eadem fere Galesinius et Martyrologium Germanicum.*

3 *IV JANUARIUM eum quidam referunt :* *Herabanus et ms. Martyrologium S. Maximini Treveris :* Eodem die passio Petri, qui et Balsami, Martyris, sub Maximiano Imperatore, agente Severo Præsidi, qui eum nolentem sacrificare diis, jussit suspendi et ungulis lacerari : ad extremum vero gladio interfectus est, et in Aulona civitate sepultus. *Eadem usdem fere verbis Notkerus.*

4 *Molanus III Januar. cum Usuardo eum refert, iterumque in Addit. ad Usuardum XI Januarii velut diversum :* Cæsareæ Palestinæ S. Petri Ascetæ, id est religiosi sive monachi, qui sæpe rogatus ut adolescentiæ parceret, eorum exhortationibus neglectis, per ignem, velut aurum purissimum, fidem in Christum excelso animo probavit. *Quæ ex Eusebio hausit Molanus. Ille namque lib. 8, histor. Ecclesiasticæ cap. 20, ita scribit :* XI die mensis Audinai ; id est, ad III Id. Januarii, Petrus qui et Apselamus dicebatur, ἀσκητής, id est religiosus vel monachus, vitam solitariam et meditationi deditam secutus, ex pago Anea in finibus Eleutheropolis sita prognatus ; cum Judex et qui ei aderant in concilio sæpissime eum rogassent ut sui ipsius miseretur, suæque adolescen-

Ejus patria

tia et ætati florenti parceret ; eorum hortationibus penitus neglectis, et spe, quam in Deo omnipotente collocasset, cum aliis rebus omnibus tum vitæ ipsi longe prælata ; Cæsareæ per ignem, velut aurum purissimum, fidem in Christum Dei, generoso et excelso animo accurate probavit.

5 *Quod autem Christophorosus, religiosum vel monachum, vitam solitariam et meditationi deditam secutum vertit ; in Græco solum est ἀσκητής, quod hic fortasse non religiosum, sed robustum, atque ad certamina (ante conversionem scilicet) exercitatum significat. Sic infra ex Menologio, corporis robore, et animi vigore plurimum valuisse dicitur ; atque ex Menæis τῆ κατὰ πλῆθος εὐσεβείᾳ, καὶ τῆ κατὰ τὸ σῶμα βίωσιν ἀμύλλῳ, Fidei religione, et corporis robore præstans. Certe ἀσκητής sæpe athletam significat, et ἀσκητήριον gymnasium ; licet sæpius apud sacros scriptores pro monasterio accipiat.*

6 *Eodem XI die Januarii refertur in Martyrologio S. Hieronymi Alolamus, et in ms. Rhinoviens. Petrus Absalmus, ut infra dicemus, qui indubie hic noster est.*

7 *Menæa XII Januarii :* S. Petrus Abesalmites Martyr et fidei religione et corporis robore præstans, in flore ætatis libera voce Christum professus est. Inde a Præsidi Eleutheropolitano captus, eum neque blanditiis emolliretur, neque minis terretur, in rogam conjectus, ex eo martyrii lauream reportavit. *Raderus noster diversum hunc existimat a Petro Abselamo sive Balsamo, et quidem quod Abesalom 2 Machab. 11, v. 17, et Abessalom 3, Reg. 15, v. 2, et v. 10, propria sint Judæorum nomina, suspicatur et hunc natione Judæum fuisse.*

8 *Eadem Menæa XIV Octobris de eodem, nisi fallor :* Sancti Martyris Petri Auselami. Profectus est hic e finibus Eleutheropolis, vico Aneas dicto, generosus et acer animo juvenis, valido quoque corporis robore : sæpe fortiter fecit pro religione, contemptisque omnibus presentibus sexto Diocletiani anno sacrificium Deo acceptum factus, certamen in flammis absolvit. *Mirror, quod Raderus noster se scribat nihil de hoc legisse apud Latinos. Eadem XIV Octobr. habet Menologium. Ferrarius quoque in generali Catalogo Sanctorum eodem die : Aulonæ in Macedonia S. Petri Martyris sub Diocletiano. Vix mihi dubium est, quin idem et unus sit Petrus Abselamus, qui cur adeo diversis diebus colatur a variis, non est facile conjectare.*

Vite contem-
ptus.

Gloriosum
martyrium.

Petrus an mo-
nachus, an
athleta.